

Mendi martxa antolatu dute Erreniegako herriek kanpaldi militarren kontra

Malatxa-k bat egin du ekimenarekin, eta Iruñean beste manifestazio bat egingo du

Erreniegako Herrien Koordinakundea Euroarmadak Nafarroako mendizerra horretan egin nahi duen kanpaldia eragozten saiatuko da, eta ekainaren 15ean mendi martxa egingo du Erreniegako militarrik ez dutela nahi gogorazteko.

A. Unanue / Iruñea

ZIZURKO ZENDEAKO Udalak kanpaldi militarra egiteko baimena bideratu badu ere, Erreniegako Herrien Koordinakundea ez du horregatik etsi. Erreniaga inguruko 26 herri eta kontzeju biltzen dituen koordinakundeko ordezkariak pasa den larunbatean bildu ziren azken aldiz, eta Zizurko Zendeako Udalarari baimena ukatzeko eskatzea erabaki zuten. Horrez gainera, baimenaren aurkako errekurtsioa aurkeztzen saiatuko dira koordinakundeko kideak Zizurko Zendeako zinegotzi independente bakarraren bitartez.

Duela bi aste jakin zenez, Euroarmadak maniobra militarrek egin nahi ditu ekainaren 6tik 20ra bitartean Nafarroan, Errioxan, Aragoian, Katalunian eta Gaztela-Leonen. 'Cobra 97' izeneko operazioan 4.700 soldaduk hartuko dute parte. Euroarmadak Erreniega mendizerran jarri nahi du maniobretarako behar duten komunikazio zentroa. Militarrek diotenez, Nafarroara 25 lagun eta 13 ibilgailu besterik ez dituzte ekarriko.

Hala ere, Erreniegako Herrien Koordinakundea ez da fio. «Armarik ez dutela ekarriko diote, baina batek daki. Zoritxarrez soldadutza egin genuenok ba-

Unai Abarzuza, Txetxu Collado eta Sara Txandia, hirurak Malatxako kideak, atzoko prentsurrean.

JOXE LACALLE

dakigu ez dagoela armarik gabeko soldadurik, eta maniobrak egiteko ez dutela inolako baimenik behar. Gainera, orain egun batzuetarako etorri eta gustura badaude, betirako gelditzeko arriskua dago», azaldu zuen Enrique Miranda Koordinakundeko bozeramaileak atzo. Mirandaren arabera, militarrek egin nahi duten kanpaldia Nafarroan arlo horretan dagoen araudiaren kontrako da: hiru egun baino gehiago egon nahi dute, 15 lagun baino gehiago etorriko dira eta 13 ibilgailu ekarri nahi dituzte.

Ekainaren 15erako mendi martxa antolatu du Herrien Koordinakundea. Martxak bi abiapuntu izango ditu, Zarikiegi eta Uterga, eta kanpaldia jarri nahi duten tokitik bi kilometrorra amaituko da, jai giroan. Han

konzentrazioa eta herri bazkaria egingo dute, Erreniegako mendizerran militarrik ez dutela nahi gogorazteko.

Malatxa-ren

mobilizazioak • Malatxa talde antimilitaristak bat egin du Koordinakundearen ekimenarekin, eta beste manifestaldi bat antolatu du ekainaren 7rako Iruñean. Hori arratsaldeko seitan abiatuko da autobus geltokitik, 'Armada kanpora' leloarekin. Horrez gainera, ekainaren 14an auto karabana egingo dute Erreniegara, Iruñetik eta Lizarratik abiatuta.

Mobilizazioen aurkezpenean, Unai Abarzuzak Euskal Herriaren desmilitarizazioa eskatu zuen Malatxaren izenean: «Militarrak arriskutsuak dira koar-

teletan, baina are arriskutsuagoak dira koartela utzi eta kalera ateratzen direnean. Orduan etsai publiko bihurtzen dira». Hala, iazko urrian Espainiako Armadako soldaduak Nafarroan, Araban eta Gipuzkoan egin zituzten maniobrek herritarren artean «benetako ikara» sortu zutela, eta Beasaindik hurbil helikoptero bat erori zela gogoratu zuen Abarzuzak. Malatxako ordezkariak esan zuenez, Euskal Herriak makina bat aldiz agertu da armaden aurka; NATOren erreferendumean, esate baterako. «Baina bistan da euskal herritarrok ezin dugula gure geroaz erabaki. Orduan ere ez zuten aintzat hartu erreferendumaren emaitza, eta agerian gelditu zen azken finean armak dituztenek erabakitzen dutela». X

Gorenaren erabakiak ez du eraginik izango obretan, Sanzek dioenez

■ Entzutegi Nazionalaren epaia berretsi arren, lanek aurrera segituko dute

Efe / Iruñea

MIGUEL SANZ Nafarroako Gobernuako lehendakariak atzo adierazi zuenez, egun garrantzitsua den kontu bakarra Kongresuak Itoizko obrak interes orokorreko izendatzea onartzea da. Jakinaenez, Entzutegi Nazionalak Itoizko obrak legez kanpokatzen jo zituen 1996ko urtarrilaren 26an. Nafarroako Gobernuak errekurritu zuen Entzutegi Nazionalaren epaia, eta orain Auzitegi Gorenaren esku dago azken erabakia. Epaitegi horrek uztailaren 2an emango du gai horren inguruan hartu duen erabakiaren berri, atzo Itoizko Koordinakundea jakitera eman zuenez.

Nafarroako lehendakariaren iritziz, uztailaren 2an Auzitegi Gorenak ematen duen epaia ez du eragingo urtegi-ko eta Nafarroako ubideko obretan. Horri dagokionez, lehendakariak erantsi zuen Auzitegi Gorenak berretsiko balu ere Entzutegi Nazionalaren epaia ez liratekeela obrak bertan behera utzi behar. Izan ere, haren ustez, «eremu naturalen legearen onartzearekin eta obrak interes orokorreko izendatzearekin» aurretik zegoen hutsune legala konponduta egongo bailitzateke. Beraz, Sanzen irudiko, garrantzia duen bakarra da Kongresuak berrestea Espainiako Gobernuak obrak interes orokorreko izendatzeko hartu zuen erabakia.

Sanzen goraipatu zuen PPren jarrera gai horretan. Haren esanetan, emandako hitza ekintzekin frogatu du Aznarren alderdiak. Miguel Sanzen argi utzi zuen ez duela eztabaidetan sartu nahi Itoizko Koordinakundearekin. Nafarroako lehendakariak ziurtatu zuen ez zekiela Auzitegi Gorenak uztailaren 2an eman behar duela harturiko epaiaren berri. Koordinakundea Madrileko eta Iruñeko administrazioak salatu dituen datuen berri sekretuan eduki izanaz, horrela esfortzu guztiak proiektuari lege babesa ematera bideratzeko.

CODAren eskaera

diputatu • Ingurugiroaren Defentsarako Erakundeetako Koordinadorak (CODA) eskatu die Espainiako Kongresuan ordezkariak duten alderdiei Itoizko urtegi-ko lanak interes orokorreko izendatu nahi dituen legearen kontra bozka dezatela gaur. Koordinakunde horrek galdegin die, halaber, itxaron dezatela Gorenak eman behar duen epaia jakin arte. X

Sendabelarren kaleko salmentaren osasun arriskuez ohartarazi dute botikariek eta kontsumitzaileek

■ Kontsumitzaile Elkarteak eta Bizkaiko Farmazialarien Elkargoak salmentaren aurka azaldu dira

Gorane Agirre / Bilbo

SENDABELARREN kaleko salmentak eragin ditzakeen osasun arriskuez ohartarazi dute Bizkaiko Farmazialarien Elkargoko eta Euskadiko Kontsumitzaileen Elkarteak eta Batasuneko arduradunak. Salmenta mota horretan sendabelarren jatorria, bilketa, prozesatu edo ontziratze baldintzak ez direla bermatzen adierazi zuten.

Hiru elkarte horiek kanpaina bat egingo dute. Kanpainak helburu bikoitza du: hiritarrak sendabelarren kaleko salmentaren arriskuez ohartaraztea eta udalei salmenta mota horren gaineko kontrola areagotzea eskatzea.

Sendabelarren kaleko salmenta «merkatu klandestinoa»

dela nabarmendu zuen Juan del Arcok, Farmazialarien Elkargoko ordezkariak. Haren hitzetan, «ez dago inolako bermarik bertan saltzen dituzten sendabelarren jatorriaz, bilketaz, prozesatuaz ezta ontziratzeaz ere. Edonon bil daitezke, identifikazio akatsak egon daitezke eta sarri asko sendabelar mota ezberdinak nahastu dira».

Uste denaren kontra, sendabelar askok sustantzia kutsakorak dituztela azpimarratu zuen Del Arcok. Kaleko salmentan oso landare kutsakorak saltzen direla zehaztu zuen, esaterako gorostia, mihura, belladonna, erramua, gereizondoa, azpellarra, asma-belarra, otsababa, akain-belarra, basaerramua...

Beste sendabelar batzuek

gaindosia dela medio kutsakortasun arrisukua handia dutela adierazi zuen, esate baterako aloe, erratz, arnika, ezpel, indigatindoa, ziapea, intsusa, iratze, ostargi-belarra, lupulu, tuia, eztul-belarra... Era berean, esentziak ere oso arriskutsuak direla azaldu zuen; dosi oso txikitik hartu behar dira, eta, ondorioz, oso erraz eragin ditzakete kutsadurak.

Sendabelarrak gaizki identifikatu edo antzeko batzuekin adulteratu gero ondorioak larriak izan daitezkeela esan zuen Farmazialarien Elkarteak. Adibidez, mandragora eta ginseng edo astaperrexila eta perrexila nahastuz gero.

Produktu naturalak izanik, erraz hondatu eta ezaugarriak

galtzen dituzte. Zenbait belar kutsagarri bihur daitezkeela nabarmendu zuen; esaterako, melitotoa.

Azkenik, medikamendu horien erabilera desegokiak gaixotasunen larritzea eta bestelako gaitzen sorrera eragin ditzakeela jakinarazi zuen Del Arcok. Baieztape horren zenbait adibide eman zituen: diuretikoen potasio galera eta aritmiak eragin ditzakete, lasaigarriak adikzioa sor dezakete edo laxante narritagarriak kroniko bihurtu dezakete idorreria.

Farmazialarien Elkarteak ordezkariak ziurtatu zuenez, sendabelarren erabilera desegokiak eragindako kutsadura kasu ugari izan dira, eta zenbait kasutan ospitaleratuak izan dira. X